

ТЕМА 1.

ЮРИДИЧНИЙ САМОЗАХИСТ: ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Описові питання

1. Юридичний самозахист: основи теорії та практики.
2. Права людини як об'єкт юридичного самозахисту. Межі прав людини.
3. Механізм юридичного самозахисту.
4. Конституційні гарантії прав і свобод людини в механізмі юридичного самозахисту.

Контрольні запитання:

1. Наведіть визначення прав людини.
2. Перерахуйте характерні риси (ознаки) прав людини. Поясніть їхню суть.
3. Що таке суб'єктивне право та який його зміст?
4. Які Ви знаєте види звернень громадян?
5. Охарактеризуйте такий вид звернення громадян: а) скарга; б) заява; в) клопотання; г) пропозиція; д) зауваження.
6. Які управлінські рішення, дії (бездіяльність) можуть бути оскаржені?
7. Які вимоги ставляться до звернень громадян?
8. Які наслідки недодержання вимог, що ставляться до звернень громадян?
9. Які права мають громадяни при розгляді їхньої заяви чи скарги? Як можна ці права реалізувати?
10. В які строки розглядаються звернення громадян?
11. Що таке гарантії прав людини?
12. Які є види гарантій прав людини Ви знаєте?
13. В чому полягає право на свободу та особисту недоторканність (ст.29 Конституції України)?
14. В чому полягає право на недоторканність житла (ст.30 Конституції України)?
15. В чому полягає конституційна гарантія «таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції» (ст.31 Конституції України)?
16. В чому полягає конституційна гарантія «право на судовий захист» (ст.55 Конституції України)?
17. Охарактеризуйте конституційну гарантію «право на відшкодування матеріальної та моральної шкоди за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування» (ст.56 та 62 Конституції України)?
18. В чому полягає гарантія «право знати свої права і обов'язки» (ст.57 Конституції України)?

19. Охарактеризуйте конституційну гарантію «право на професійну правничу допомогу» (ст.59, 63 Конституції України, ст.49, 52 Кримінального процесуального кодексу України)?

20. У яких випадках у кримінальному процесі є обов'язковою є участь захисника (адвоката) (ст. 52 Кримінального процесуального кодексу України)?

21. Що таке «презумпція невинуватості» (ст.62 Конституції України)?

22. У чому полягає право не свідчити проти себе, членів сім'ї чи близьких родичів? (ст.63 Конституції України, ст.3 Кримінального процесуального кодексу України)?

23. У яких випадках Конституція України дозволяє обмежити права і свободи людини і громадянина? Які права і свободи не можуть бути обмежені (ст.64 Конституції України)?

24. Що таке межі прав людини? Як вони визначаються?

25. Проаналізуйте ст.13 Цивільного кодексу України. Як у ній визначаються межі прав людини?

26. Що таке зловживання правом? Якими ознаками характеризується зловживання правом?

27. Проаналізуйте ст.19 Конституції України. Чи містить вона положення щодо зловживання правом?

28. Які є види зловживання правом у сфері: а) конституційного права; б) сімейного права; в) цивільного права.

29. Які види зловживання правом мають ознаки складу злочину (ст.364, 364-1, 365, 365-2, 369 -2 Кримінального кодексу України)?

Завдання:

№ 1. Випишіть перелік прав (з посиланням на відповідні норми Конституції України), які не можуть бути обмежені згідно з ст.64 Конституції України.

№ 2. Використайте зразки, що додаються та підготуйте :

- заяву про відмову давати свідчення (за бажанням студента можна змінити заяву з посиланням на ст.3 КПК України);
- клопотання про призначення захисника.

Рекомендовані джерела та література:

Джерела

1. Конституція України. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кримінальний кодекс України. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> .
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. – Режим доступу:
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> .
4. Закон України «Про звернення громадян». - – Режим доступу:

Література

5. Андрушко О. Зловживання правом в кримінальному судочинстві як підстава юридичної відповідальності // Вісник Національної академії Державної прикордонної служби Україн. - Випуск 1. – 2017.
6. Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: Підручник / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвєєва. – Київ: Юрінком Інтер, 2015.
7. Луць Л. А. Загальна теорія держави і права: навчально-методичний посібник. – Київ, 2013.
8. Панкевич О. З. Підстави обмежування прав людини: філософсько-правовий аспект // Вісник Національної академії правових наук України. - № 3 (86). – 2016. – С.141-150.
9. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави. Навч.посібник. – Вид. 10-е, доповнене. – Львів: Край, 2008.
- 10.Резнікова В. В. Зловживання правом: поняття та ознаки // Університетські наукові записки. - №1 (45). – 2013. – С.23-35.
- 11.Тиріна М. П. Покоління прав людини: проблеми сучасної класифікації // Держава і право. – Вип.52. – С.728-732. – Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/34078/118-Tyrina.pdf?sequence=1> .